

عوامل خطر بستری مجدد جانبازان شیمیایی مبتلا به بیماری مزمن ریوی به دلیل تشدید علایم

حسن عراقی زاده^۱، علی کریمی زارچی^۲، مهدی عزیز آبادی فراهانی^۳، حمید رضا خدای ویشته^۴

آدرس مکاتبه: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران - ایران

چکیده

مقدمه: بستری مجدد جانبازان در بیمارستان ها، از علل اصلی تحمیل هزینه های اقتصادی سنگین بر سیستم خدمات سلامت کشورها محسوب می شود، و کشف عوامل خطر ساز قابل کنترل بستری مجدد می تواند در جهت کاهش هزینه های سیستم سلامت موثر باشد. مطالعه حاضر با هدف بررسی عوامل مرتبط با بستری مجدد جانبازان شیمیایی مبتلا به بیماری مزمن ریوی به دلیل تشدید علایم انجام شد.

مواد و روش ها: در مطالعه آینده نگر حاضر، ۹۶ جانباز شیمیایی از میان ساکنین سردشت در سال ۱۳۸۵ به روش تصادفی ساده برای شرکت در مطالعه انتخاب شدند و برای بروز بستری مجدد (۲ بار یا بیشتر طی ۶ ماه) به دلیل تشدید علایم ریوی، مورد پیگیری قرار گرفتند. مشخصات دموگرافیک (سن، جنس، وضعیت تأهل، سطح درآمد ماهیانه و سطح تحصیلات)، یافته های اسپرومتری (VC Predicted، FEV1 Predicted و FVC Predicted)، کوموربیدیتی جسمی (Ifudu)، شدت علایم اضطراب و افسردگی (HADS) و همچنین شاخص توده بدنی (BMI) در کلیه شرکت کنندگان ثبت گردید. عوامل خطر ساز بستری مجدد به دلیل تشدید علایم ریوی در جمعیت مورد مطالعه با استفاده از رگرسیون چند متغیره مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: از کل افراد مورد مطالعه، در طی شش ماه، ۲۳ نفر (۲۴٪) دچار بستری مجدد به دلیل تشدید علایم ریوی شدند. بستری مجدد جانبازان شیمیایی به دلیل تشدید علایم با سن ($P=0/016$)، جنس ($P=0/05$)، نمرات کوموربیدیتی ($P=0/008$) شدت علایم اضطرابی ($P=0/05$) و افسردگی ($P=0/05$) همبستگی معنی دار آماری را نشان داد. بستری مجدد با مقادیر VC predicted ($P=0/017$)، FVC predicted ($P=0/064$) و FEV1 predicted ($P=0/053$) ارتباط آماری معنی داری نشان نداد. عوامل پیش بینی کننده بستری مجدد در مبتلایان به بیماری انسدادی مزمن ریوی نمرات کوموربیدیتی ($P=0/007$) و اضطراب ($P=0/040$) بودند که طبق فرمول زیر بستری مجدد را پیش بینی می کردند:

$$\text{Logit}(\text{readmission}) = 0.19 * \text{comorbidity (unit)} + 0.15 * \text{anxiety (unit)} - 3.93$$

بحث: بر اساس یافته های مطالعه حاضر، میزان ابتلا به بیماری های همزمان جسمی و همچنین شدت علایم اضطرابی عامل خطر ساز بستری مجدد جانبازان شیمیایی مبتلا به بیماری مزمن ریوی به دلیل تشدید علایم محسوب می شوند. توجه به چنین متغیرهایی، مدیریت بهداشتی جانبازان را در رویکرد کاهش هزینه های گزاف تحمیلی ناشی از بستری های مکرر جانبازان شیمیایی یاری خواهد نمود.

کلمات کلیدی: بستری مجدد، جانبازان شیمیایی، عوامل خطر، تشدید علایم ریوی

۱- استادیار- دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله...^(عج) - نویسنده مسئول

۲- استادیار- دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله...^(عج)

۳- پزشک عمومی، واحد تحقیقات بالینی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله...^(عج)